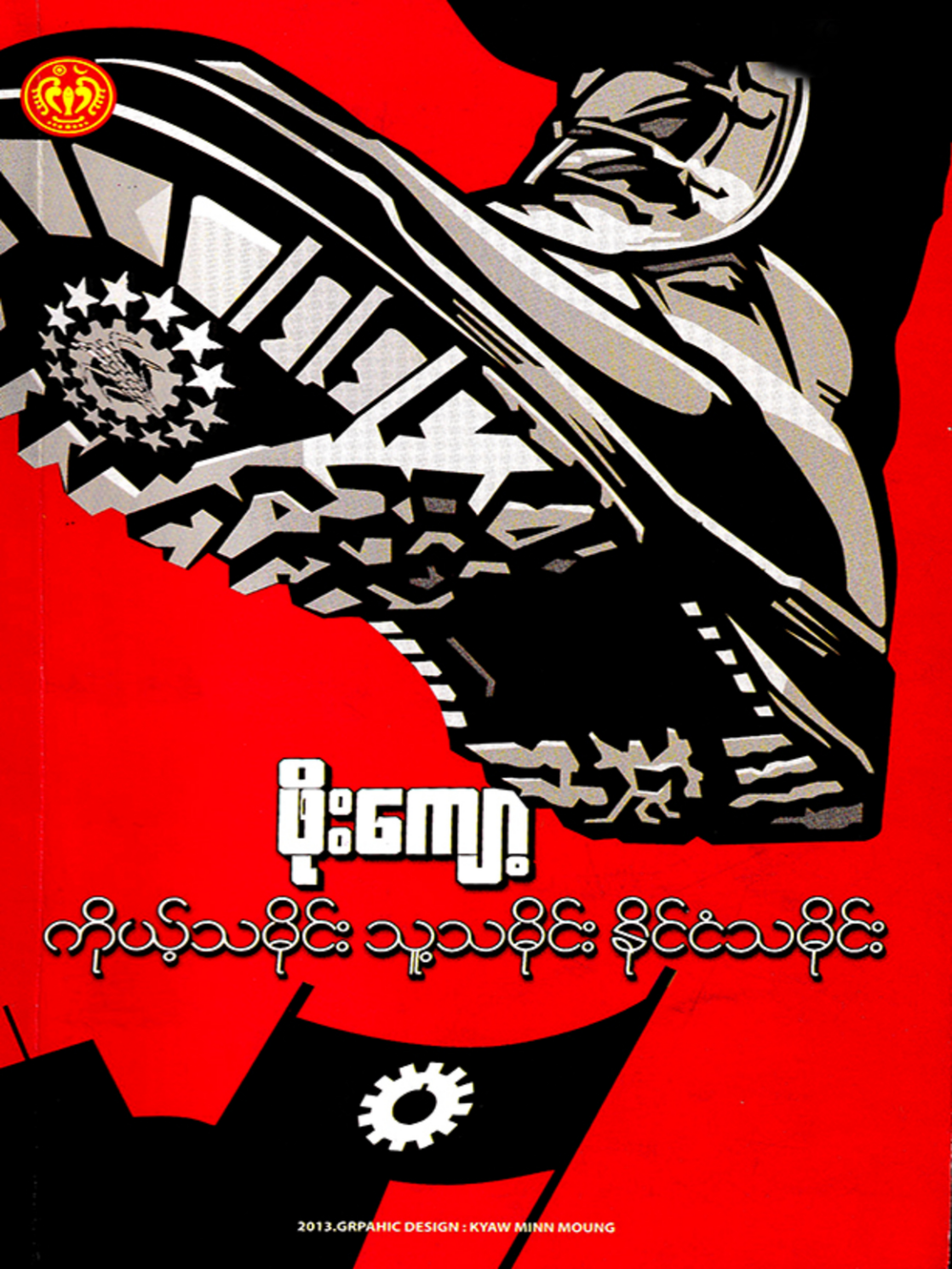

စိုးကျော်

ကိုယ့်သမိုင်း သူ့သမိုင်း နိုင်ငံသမိုင်း

ဤစာအုပ်သည် ရခိုင်တို့၏ သမိုင်းနောက်ခံဝတ္ထုဖြစ်သည်။
 တိုင်းတစ်ပါးသားတို့၏အင်ပါယာကြီး ချဲ့ထွင်လာသည်ကို
 အမျိုး ဘာသာ သာသနာအတွက် ရခိုင်တို့ ကြုံကြုံခံ တော်လှန်
 ကာကွယ်ခဲ့ကြသည်ကို သက္ကရာဇ်နှင့်တကွ ဖော်ပြထားပါ
 သည်။

အခန်း(၁)

ကုန်ခဲ့သော သတင်းပတ်က အမျိုးသမီး နယ်မှ ပြန်လာသည် ။ အိမ်သန့်ရှင်းရေးလုပ်ကြရ၏။ ခေါင်းရင်းခန်းဘေးတွင် ဘယ်ကာလကပင် ချိတ်ဆွဲထားမိမှန်း မမှတ်မိသော အာလာဒင်မီးအိမ်ကလေးတစ်လုံးကို သွားတွေ့သည် ။ ဖုန်ခါသန့်ရှင်းလိုက်သော်လည်း ပန်းကန်ပြားသာသာ ရှိသော အလင်းအုပ်အပေါ် ဒန်သွပ်ပြားဝိုင်းလေးက သံချေးတက်နေပြီ။ ဘေးနှစ်ဖက်ရှိ မီးအိမ်ထိန်းသံချောင်းအိမ်ကလည်း သံချေးတက်နေပြီ။ အောက်ခံဆီခွက်တွင် ရေနံဆီက တစ်စက်မှ မရှိတော့။

ရေနံဆီသာ တစ်စက်မှ မရှိတော့သော်လည်း မီးစာအတင်အချလုပ်သော ကြေးခွေးသွားစိပ်ကမူ အကောင်းပကတိပင် ရှိသေး၏။ မီးစာအတင်အချကို မိမိ တင်ကြည့်၊ ချကြည့်သည် ။ အကောင်းပကတိပင် တင်၍ ချ၍ ရသေး၏။

မီးစာကို တင်ကြည့်၊ ချကြည့်လုပ်နေစဉ် အမျိုးသမီးက အနားရောက် လာပြီး-

‘အသံတိတ်သွားပါလားလို့၊ ရှင်ဘာလုပ်နေလဲ’

‘ဪ-အေး၊ ဒီ အာလာဒင်မီးအိမ်လေးကို ကောင်းသေးလား လုပ်ကြည့်နေတာ’

‘အလကား အချိန်ကုန်ခံပြီး ထိုင်လုပ်နေတာ၊ သုံးမရတဲ့ ဟာ လွှင့်ပစ်ဖို့ ခြင်းထဲထည့်တာ မဟုတ်ဘူး’

‘မလုပ်ပါနဲ့ ကွာ။ ငါ့ရန်ကုန်ဘဝ၊ ငါ့ရန်ကုန်သမိုင်းက ဒီအာလာဒင် မီးအိမ်လေးက စခဲ့တာ’

‘ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် ဘာသမိုင်းလဲ’

‘ကြီးကျယ်ရယ်တော့ ဘယ်ဟုတ်မလဲ၊ သမိုင်းဆိုတာ မေ့ပျောက် ကောင်းတဲ့ အရာ မဟုတ်ဘူး တဲ့ ။ သမိုင်းဆရာတွေက သမိုင်းကို မသင်ကြရင် လူအ, တွေဖြစ်ကုန်ကြလိမ့်မယ်ဆို မဟုတ်လား။ လူတစ်ယောက်၊ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးရဲ့ သမိုင်းဟာ သူ့ရွာ၊ သူ့မြို့၊ သူ့နိုင်ငံ၊ သူ့သမိုင်းဖြစ်သလို သူ့ရဲ့ စွမ်းဆောင်နိုင်မှုပေါ်မူတည်ပြီး ကမ္ဘာ့သမိုင်းလည်း ဖြစ်လာနိုင်တယ်လေ။ မြန်မာနိုင်ငံအကြောင်းရေးရင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို ချန်ထားလို့ ရမလား၊ ကမ္ဘာ့သမိုင်းမှာ ရော သမိုင်းဆိုတာ အတိတ်ပဲ၊ သမိုင်းကြောင့် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်လာတာ၊ သမိုင်းကအဖြစ်အပျက်ကို သင်ခန်းစာယူပြီး အနာဂတ်ကို လှမ်းကြရမယ် မဟုတ်လား’

‘ဟဲ့ နင်က ဘာရပ်ကြည့်နေတာလဲ၊ နားညည်းတယ် သွားစမ်း၊ အပြင်ဘက်ခေါင်မိုးတွေပေါ်က ကြပ်ခိုးတွေ လှည်းချစမ်း’ဟု အမျိုးသမီးက မိမိကို ဘာမှ မပြောသော်လည်း မတ်တပ်တံမြက်စည်းကိုကိုင်ပြီးရပ်နေသော သမီးကို အော်လွှတ်သည် ။ သူလည်း အပြင်ဘက်ထွက်လိုက်သွား၏။

ကြီးမှ တွေ့ကြသူတွေမို့ ကျွန်တော့်ဘဝကို အမျိုးသမီးကမသိ။ ၁၉၅၆-ခုနှစ်တွင် မိမိ ရန်ကုန်သို့ ရောက်လာသည် ။ တစ်နေ့လျှင် နှစ်ကျပ်တစ်မတ်နှင့် ဖန်ရည်ကျိုဖိုတွင် ဝင်လုပ်ရသည် ။ နေ့စားအလုပ်သမား အလားဒင်မီးဖိုလုပ်သောဖို ဖြစ်၏။ ဖန်ရည်ကျိုအိုးထဲတွင် ရဲရဲတောက် ကျိုထားသော ဖန်ရည်ကို သံပြောင်းနှင့်တို့ ယူပြီး သံပြောင်းထိပ်မှ ပါးစပ်နှင့် ပုံလောင်းခွက်ထဲ မှုတ်ချရသည် ။ ဤသို့ဖြင့် အအေးခံကာ အလားဒင်မီးပြောင်းအောက်ခံဆီခွက်တို့ ကို အဆင့်ဆင့် လုပ်ယူကြရသည် ။ အလားဒင်မီးခွက်တစ်လုံးတွင် စက်နှင့် သို့မဟုတ် တွင် ခုံနှင့်လုပ်သောအ

ရာဆို၍ မီးစာအတင်အချ ခွေးသွားစိပ်တစ်ခုသာ ပါသည်။ ။

ထိုကာလက မိမိသည် အုတ်ကျင်း၊ မာလာမြိုင်ရပ်ကွက် (ယခုလှိုင်မြို့နယ်၊ ၁၆-ရပ်ကွက်) ၌ နေ၏။ ဆင်းရဲသားရပ်ကွက်ဖြစ်သဖြင့် အာလာဒင်မီးအိမ်နှင့် ဆီမီးခွက်တို့ သာ သုံးကြသည်။ လောပိတရေအား လျှပ်စစ်မီးသုံးကြရန် လျှပ်စစ်ဌာနမှ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးနှင့် ရပ်ကွက်လူကြီးတွေက ဆော်သြကြသည်။ ။ လျှပ်စစ်မီးသုံးစွဲခြင်းအကျိုးကိုလည်း ပြောပြကြသည်။ ။

အင်္ကျီ၊ လုံချည်များကို မှိုင်းမကပ်၊ ခလုတ်လေးနှိပ်လိုက်ရုံနှင့် တစ်အိမ်လုံး ထိန်ထိန်လင်းသွားမည်။ အာလာဒင်မီးခွက်၊ ဆီမီးခွက်ထက် အဆတစ်ရာအလင်းကို ရကြမည်။ ဒါ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ပထမဦးဆုံး ရေအား လျှပ်စစ်မီး။ တို့ မြန်မာနိုင်ငံမှာ သာမဟုတ် အရှေ့တောင်အာရှမှာ တောင် ဘယ်နိုင်ငံမှာ မှ မရှိသေးဘူး။ စံပြအဖြစ် စတည်တာ။

ကျွန်တော်တို့ လူငယ်များမှာ ထိုစဉ်က လျှပ်စစ်မီးကို အိမ်သုံးတာ မမြင်ဘူးကြသေး။ လူငယ်များ သာမဟုတ်။ မိမိတို့ ရပ်ကွက်လူကြီးများလည်း မသုံးဖူးကြသေးပေ။ ထို့ကြောင့် ဘာပြန်ပြော၍ ဘာလုပ်ရမှန်းမသိသောသူများကို လျှပ်စစ်ဌာနတွင် အလုပ်ရနေသော ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ရပ်ကွက်လူကြီးများက ရှင်းပြကြသည်။ ။ လျှပ်စစ်ဌာနကဟု ဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်ကမူ နမူနာများ ပြကာ အာပေါင်အာရင်းသန်သန်နှင့် လျှပ်စစ်မီးအကြောင်းသာမဟုတ် မိမိတို့ မြန်မာနိုင်ငံသည် အရှေ့တောင်အာရှတွင် စံပြနိုင်ငံဖြစ်ကြောင်း၊ မိမိတို့ ကမူ လူငယ်များ ဖြစ်ကြသဖြင့် ဟုတ်မဟုတ်ကိုမသိကြ။

ထိုလူကြီးက မိမိတို့ နိုင်ငံသည် အရှေ့တောင်အာရှတွင် စံပြနိုင်ငံဖြစ်ရသည် မှာ စံတင်လောက်သော မင်္ဂလာဒုံလေယာဉ်ကွင်း၊ ကွမ်းခြံဘူ

တာကြီး၊ ဗန္ဓုလပန်းခြံ၊ သမ္မတရုပ်ရှင်ရုံ စသည် ဖြင့် ယခုစံပြအဖြစ် လောပိတရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံတစ်ရုံ ပေါ်လာပြန်ပြီ။ ထို့ကြောင့် စံပြနိုင်ငံသားများ ဖြစ်အောင် လျှပ်စစ်မီးသုံးစွဲကြပါမည့်အကြောင်းနှင့် အထူးတစ်ခုသတိထားကြရမှာ ကတော့ မီးသီးပေါက်ကို လက်နှင့်မနှိုက်ဖို့ ၊ ခလုတ်ပိတ်ပြီး မီးသီး၊ မီးချောင်းတပ်ပြီးမှ ခလုတ်ကိုဖွင့်ဖို့ ၊ ဓာတ်လိုက်ရင်တော့ သေတတ်သည် ဟု ရှင်းပြသွားသည်။ ။

အရပ်လူကြီးနှင့် လျှပ်စစ်ဌာနမှ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ လည်း ပြန်သွားသည့်အခါ လူများက-

‘မိတာအိမ်ဆိုတာလည်း ဝယ်ရမယ်၊ မီးချောင်း၊ မီးသီးလည်း ဝယ်ရမယ်၊ မိတာခဆိုတာလည်း လစဉ်ပေးရဦးမယ်။ ပြီးတော့ ဓာတ်လိုက်ရင် သေတတ်တယ်တဲ့ ။ လုပ်မနေစမ်းပါနဲ့ ရေနံဆီတစ်ပုလင်း ဘယ်နေရာသွားဝယ်ဝယ် တစ်မတ်ပဲ၊ အလကားအလုပ်ရှုပ်လို့၊’

လောပိတရေအားလျှပ်စစ်မှ လျှပ်စစ်မီးသုံးစွဲကြရန် လာပြီးဆော်သြကြသူများ ပက်လက်လန် ပြန်ခေါက်သွားကြရသည်။ ။

သူတို့ ပြောသည် ကိုလည်း အဆိုးတော့မဆိုသာ။ ရေနံဆီတစ်ပုလင်း ဘယ်နေရာသွားဝယ်ဝယ် တစ်မတ်နှင့်ရသည် ။ မီးခွက်(နို့ဆီဘူးခွံကို မြန်မာ့နည်း မြန်မာ့ဟန်နှင့်လုပ်ထားသော) တစ်လုံးက ငါးမူး၊ တစ်ကျပ်၊ အာလာဒင်မီးအိမ်က နှစ်ကျပ်ခွဲ အားလုံးပေါင်းလိုက်သောအခါ ရပ်ကွက်လူကြီးနှင့် လျှပ်စစ်မှ ဆရာပြောသွားသော မီးချောင်းနှစ်ချောင်းဖိုး လောက်သာ။ သွားစမ်းပါ မိရိုးဖလာဆီမီးခွက်နှင့် အာလာဒင်လေးပဲ ကောင်းပါတယ်ပေါ့။

ထိုစဉ်က မီးသွေးနှင့် ထမင်း၊ ဟင်းချက်ကြသည် ကို မိမိ မမြင်ဘူးပေ။ ထင်းနှင့် ချက်လျှင်ချက် သို့မဟုတ် ရေနံဆီမီးဖိုနှင့် ချက်ကြသည်။ ။

ရေနံဆီမီးဖိုလုပ်သောစက်ရုံမှာ မာလာမြိုင်ရပ်ကွက်နှင့်နီးနီးလေးဖြစ်သည်။ အင်းစိန်- ရန်ကုန် လမ်းကူးလိုက်သည် နှင့်ရောက်သည်။ သမိုင်းသည်မျှင်နှင့် အထည်စက်ရုံနောက်၌ ရှိ၏။ (ထိုစက်ရုံတွင် ကဗျာဆရာ၊ ဝတ္ထုရေးဆရာ ပုတီး ကုန်း- မောင်စိန်ဝင်း အင်ဂျင်နီယာလည်း လုပ်ဖူးသည်)။

ရေနံဆီမီးဖိုမှာ မီးစာအတင်အချကိုလုပ်၍ ရသဖြင့် ထမင်းနှပ်၊ ဟင်းနွေး၍ လည်း ရသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုခေတ်က ရေနံဆီမီးဖိုသာ အသုံးများကြသည်။ မီးသွေးလောင်စာကို မြင်ပင် မမြင်ဘူးကြသေး။

ကျွန်တော် ဖန်ရည်ကျိုဖိုတွင် တစ်နေ့နှစ်ကျပ်တစ်မတ်နှင့် လုပ်နေရာ သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်က သံပုံးစက်တွင် တစ်နေ့လျှင် နှစ်ကျပ်ခွဲရမည်ဟု လာခေါ်သဖြင့် သံပုံးစက်ရုံသို့ ပြောင်းလုပ်ရသည်။ သံပုံးစက်ရုံဆိုသည် မှာ နိုင်ငံခြားမှ သွင်းလာသော သံပြားကြီးများကို ငါးဆယ်ဝင်ပုံး၊ တစ်ပိဿာဝင်ပုံး စသည့်သံပြားများကိုဖြတ်တောက်၍ ပုံးလုပ်ရသောစက်ရုံဖြစ်သည်။

အိန္ဒိယမှ ပေပါကြီးတွေနှင့်လာသော ပဲဆီများကို သံပုံးငယ်များ ထဲလဲလှယ်၍ တစ်ဆင့်ရောင်းချကြသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း (၁၉) ဇူလိုင်ရောက်တိုင်း ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ -

‘ဗမာတွေ ဆီကို ဘုံးပေါလအောသုံးကြတယ်၊ ဒီဆီတွေ ဘယ်ကလာလဲဆိုတာ ခင်ဗျားတို့ သိလား၊ အိန္ဒိယက ဝယ်ရတာ’ဟူသော မြန်မာ့အသံမှ အသံလွှင့်ချက်ကို ကြားခဲ့ရ၏။

အမှန်က ဆီသာမဟုတ်။ ထိုစဉ်က ပဲမျိုးစုံ၊ ငရပ်သီး အပူ၊ အရှည်၊ အလူး၊ ထန်းလျက်၊ ကြက်သွန်၊ စွန်ပလွန်ယို စသည် တို့ အိန္ဒိယမှ ဝင်လာသည်။ သဘောကြီးရောက်ပြီဆိုလျှင် မြန်မာ့အသံရေဒီယိုက နံနက်

ပိုင်းဈေးနှုန်းသတင်းကို ကြေညာသည် ။ ကုလားပဲ ဘယ်လောက်၊ မတ်
ပဲ ဘယ်လောက်၊ အာလူးဘယ်လောက်၊ ကြက်သွန် ဘယ်လောက်၊ စွံ
တာနီ ဘယ်လောက်၊ စွံတာပြာ ဘယ်လောက်ကစပြီး နောက်ဆုံး လက်
ရှိပေါက်ဈေး ရွှေပုရပိုက်ခေါက်တစ်ကျပ်သားကို ဘယ်လောက်ဟု ရွှေ
မောင်းသံက ကြေညာပေးသည် ။ ဘယ်ဈေး ဘယ်လောက်ရှိသည် ကို
တစ်နိုင်ငံလုံးက သိကြသည် ။ မှောင်ခိုဈေးဆိုတာ ကြားပင်
မကြားဘူးကြပေ။

ကျေးလက်တောရွာမှ လူများ ပဲမစိုက်ဘူးလားဆိုလျှင် ပဲ၊
နှမ်းစိုက်ကြပါသည် ။ သို့သော် မြို့ကိုသွားရောင်းလျှင် မြို့သားများက မိ
ရိုးဖလာဆီဆုံနှင့် နွားနှင့်လှည့်၊ ကြိတ်ဆီမို့ နွားမွေးပါသည် ။ ပဲဖတ်တွေ
မစင်ဟု ချေးများကြသည် ။ မြို့သားတွေက အိန္ဒိယမှ လာသော
ပေပါကြီးဆီမှ ပေပါကြီးဆီဖြစ်နေကြသည် ။

ဤဆီနှင့်ပတ်သက်၍ ကျွန်တော်တို့ နိကယ်အသင်း၌ ယခင်က ဥက္က
ဌ လုပ်သွားသူ စည်သူဦးညွန့် (အတွင်းရေးမှူးချုပ်၊ ကုလသမဂ္ဂ အာရှနှင့်
အရှေ့ဖျားဆိုင်ရာ စီးပွားရေးကော်မရှင်ဥက္ကဌ အီးကဖီး၊ ဒေါက်တာသ
န်းညွန့်၏ အဖေ)က ပြောဖူးသည် ။ ထိုစဉ်က သူတို့ ဆွစ်ဇာလန်ကို လေ့
လာရေးခရီးသွားခဲ့ကြရာ ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်လူကြီးများက-

‘ခင်ဗျားတို့ နိုင်ငံလူဦးရေလည်း တစ်ဆယ့်ရှစ်သန်းလောက်ပဲရှိတာ
ကုလားပြည်(အိန္ဒိယ)က ဆီတွေ၊ ပဲတွေ ဘာလို့ ဝယ်သုံးနေကြလဲ၊ နိုင်ငံ
က အကျယ်ကြီးပဲ၊ ကျုပ်တို့ ဆီက အရန်ငွေကိုထုတ်ပြီး လက်မှုလယ်
ယာက စက်မှုလယ်ယာဖြစ်အောင် ထူထောင်ကြပါလား၊ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်
ကြပါလား’ဟု အကြံပေးကြသည် ဆို၏။ ထိုအခါ စည်သူဦးညွန့်က -

‘လူကြီးမင်းတို့ သိကြတဲ့ အတိုင်းပဲ။ ကျုပ်တို့ နိုင်ငံဟာ ဆန်စပါးတ

စံခုတည်းကကို ရောင်းရငွေနဲ့ ချမ်းသာနေကြတော့ မစဉ်းစားမိကြသေးဘူး’ဟု ပြောခဲ့သည် ဆို၏။

ဤသည် မှာ အမှန်ပင် ဖြစ်၏။ ၁၉၇၆-ခုနှစ်တွင် စာရေးဆရာကြီး ဦးထင်ဖတ်(မောင်ထင်)က ဗိုလ်တစ်ထောင်သတင်းစာတွင် ဆန်စပါးကို စွဲဆောင်းပါးတစ်စောင်ရေးခဲ့သည် ။

‘ယခုလက်ရှိနိုင်ငံတော်က ပြည်ပကိုရောင်းချနေသော စပါးသည် ယခင်က စစ်တွေတစ်ခရိုင်ထဲက ရောင်းချခဲ့ရသည့်စပါးနှင့် ညီမျှသည် ’ ဟုဆိုသည် ။ ဆရာကြီးမောင်ထင်သည် ရခိုင်တွင် တိုင်းမင်းကြီးလုပ်ခဲ့သူဖြစ်သဖြင့် ရခိုင်ပြည်နယ်မှ ဆန်စပါးအခြေအနေကို သိသူဖြစ်သည် ။ စာရေးသူတို့ ငယ်စဉ်က စစ်တွေကိုရောက်ဖူးရာ ဆတ်ရိုးကျချောင်းနှစ်ဘက်ကမ်းမှ စပါးစက်များကို မြင်ယောင်မိသည် ။

စက်မှုလယ်ယာလုပ်ရန် ပြောယူရသောအခါ ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ် အရာရှိကြီးများက စည်သူဦးညွန့်စကားကြောင့် နောက်ထပ်အကြံဉာဏ်တစ်ခု ထပ်ပေးပြန်သည် ဆို၏။

‘လူကြီးမင်းတို့ နိုင်ငံမှာ ဖက်(ဓနိ) တွေကို အိမ်မိုးကြတယ်၊ ဝါးတွေနဲ့ အကာအရံလုပ်ကြတယ်။ အဲဒါကြောင့် ခဏခဏမီးလောင်တဲ့ သတင်းတွေ ကြားနေရတယ်။ တစ်အိမ်လောင်တာနဲ့ တစ်ရပ်ကွက်လုံးကုန်တယ်။ လက်မှုလယ်ယာက စက်မှုလယ်ယာ မလုပ်ချင်ကြသေးဘူးဆိုရင် ကျုပ်တို့ ဘဏ်က အရန်ငွေကိုထုတ်ပြီး မြို့ပြစီမံကိန်းတိုက်တာတွေ ဆောက်သင့်ကြပါတယ်’ ဟု အကြံပေးကြပြန်သည် ဆို၏။

(ထိုစဉ်က ကျွန်တော်တို့ မြန်မာနိုင်ငံသည် ပေါင်စတာလင်အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံဖြစ်သည် ။ ထို့ကြောင့်လည်း မြန်မာတစ်နိုင်ငံသုံးငွေသည် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ငွေစက္ကူလဲလှယ်ရာဌာနတိုင်းတွင် လဲလှယ်ခွင့်ရှိကြောင်း

အာမခံပါသည် ဟု မောင်ကောင်း၊ စံလင်းတို့ လက်မှတ်နှင့် ထုတ်ဝေထားသည်။ ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်တွင် ထားသော အရန်ငွေမပါ။ ပြည်တွင်းသုံးငွေမှာ ကုဋေ (၁၂၀)သာ ရှိသည် ဟု သိရသည်။ ယခုအနေနှင့်မူ ကုဋေ (၁၂၀) ဆိုသည် မှာ သူဌေးတစ်ဦး၏ ပိုင်ဆိုင်မှုပင် ရှိမည်မဟုတ်။ သို့သော် ပေါင်စတာလင်အဖွဲ့မှ ထုတ်ပေးထားသောငွေမို့ တန်ဖိုးကြီးသည်။ ထိုစဉ်က မြန်မာသုံးငွေတစ်ကျပ်ကို ထိုင်းငွေလေးဘတ်နှင့် လဲ၍ ရသည်။)

စည်သူဦးညွန့်တို့ အဖွဲ့ ဆွစ်ဇာလန်မှ ပြန် လာပြီးနောက် မြို့ပြစီမံကိန်းအနေနှင့် ပြည်တော်သာတိုက်များ ဆောက်ကြသည်။ ရန်ကုန်မြို့နှင့် ခရိုင်မြို့ကြီးများ တွင် ထိုပြည်တော်သာစီမံကိန်းနှင့်ဆောက်သော တိုက်များ ယခုတိုင် ရှိနေသေးသည်။

ပုဂ္ဂလိကသံပုံးစက်တွင် အလုပ်လုပ်ရင်း လေဘာရုံး၌ လည်း ကျွန်တော်က မှတ်ပုံတင်လုပ်ထားရာ စက်ရုံများမှ အလုပ်ခေါ်သည် ကြားသဖြင့် လမ်းမတော်လေဘာကို သွားရသည်။ ဂုန်နီစက်ရုံတွင် သုံးကျပ်တစ်ဆယ့်ငါးပြားနှင့် ယာယီအလုပ်ရသည်။ လူမှုဖူလုံရေးလည်း ရှိသည်။ ထည့်ဝင်ကြေးက တစ်လ ဆယ်ပြား။ လစာထဲမှ ဖြတ်သည်။ ဂုန်နီစက်ရုံတွင် အလုပ်ရသောအခါ ကျွန်တော်နေသော မာလာမြိုင်ရပ်ကွက်နှင့်လည်း နီး၏။ ဂုန်နီစက်ရုံနှင့် သမိုင်းချည်မျှင်နှင့်အထည်စက်ရုံ(ယခု တပ်မတော် အထည်စက်ရုံ) တို့ က အလုပ်ခန့်ရာတွင် တစ်သုတ်တစ်သုတ်လျှင် လူ(၂၀)ထိ ခန့်သည်။ အစိုးရပုဂ္ဂလိက စက်ရုံများ လည်း ပေါ်သည်။ ထီးစက်၊ ဆပ်ပြာစက်၊ သံပုံးစက်၊ ဘီစကစ်စက်၊ ပန်းကန်စက်၊ သားရည်စက်၊ နိုင်လွန်စက်၊ စီးကရက်စက်၊ သစ်စက်၊ ဆေးဝါးထုတ်လုပ်ရေးစက်ရုံ၊ သံရည်ကျိုစက်၊ အထည်စက် စသည် ဖြင့် စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံများ ရန်ကုန်မြို့တွင် မှီလိုပေါက်နေသည်။ မြန်မာနိုင်ငံမှ ထုတ်

လုပ်သော ကုန်ပစ္စည်းမှန်သမျှမှာ လည်း အရှေ့တောင်အာရှတွင် အလွန် နာမည်ကြီးကျော်ကြားသည်။ အထူးသဖြင့် ယူနီးလီးဘားစက်ရုံမှ ထုတ် လုပ်သော ဘီနီးလီးယား၊ ဆန်းလိုက်၊ ကာပေါလစ်ဆပ်ပြာ၊ ကြက်ဆင်ဖဲ ထီး၊ ဟံသာအေး၊ ရွှေကျီးစက်ရုံမှ ထုတ်လုပ်သော နိုင်လွန်၊ ဆေးဝါးထု တ်လုပ်ရေးစက်ရုံမှ ထုတ်လုပ်သော ဆေးဝါးမျိုးစုံအပြင် ပွင့်ကောင်းငပိ ငံပြာရည်စက်ရုံမှ ငပိငံပြာရည်အပြင် အာပြခြောက်များကို အပိုင်းပိုင်းဖြတ်ကာ ငရုတ်သီးဖတ်များ နှင့် ဆီပူထိုးကာ ဗာလချောင်ကြော်ဆိုပြီး ဟောလစ်ပုလင်းခွံထဲထည့်၍ နိုင်ငံခြားထိရော ငင်းသည် ဟု ဆိုသည်။ ။

ထိုစဉ် အရှေ့တောင်အာရှတွင် စံပြနိုင်ငံအပြင် ရွှေနိုင်ငံဟု လည်း လူကြီးများက ကြွားလုံးထုတ်ကြသည် ကို ကြားခဲ့ရသည်။ ။ အမှန်က ဆ န်စပါးနှင့် ကုန်ပစ္စည်းများ သာမဟုတ် ပညာရေး၌ လည်း ရန်ကုန်တက္က သိုလ်က နာမည်ကြီးဟု ဆို၏။ ပတ်ဝန်းကျင်နိုင်ငံများမှ ရန်ကုန်တက္က သိုလ်တွင် ကျောင်းလာတက်ကြရသလို မြန်မာနိုင်ငံတွင် နိုင်ငံတကာမှ အလုပ်သမားများ လည်း လာလုပ်ကြရသည် ဆို၏။ မလေးရှားကဆိုလျှင် တစ်နှစ်ကို မြန်မာနိုင်ငံမှ ဆရာဝန် (၇)ယောက်လောက်စီ ငှားသည်။ ။ ထိုဆရာဝန်များမှ လည်း ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံမှ အနောက်နိုင်ငံများ ၌ ဆေးဘွဲ့ရ၍ ပြန်လာကြသူများကဲ့သို့ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ထွက်ဆိုလျှင် လစာပိုကောင်းသည် ဟု သိရသည်။ ။

ကျွန်တော် ဂုန်နီစက်ရုံသို့ စဝင်စဉ် ဂုန်နီနှင့်ပတ်သက်၍ ပညာရှင်အကြီးဆုံးအုပ်ချုပ်သူပုဂ္ဂိုလ်မှာ မျက်နှာဖြူဖြစ်သည်။ ။ ဩစတြေးလျသားဟု သိရ၏။ သူက လာလျှင် စက်ရုံအထဲ၊ အပြင်ကို လျှောက်ကြည့်သည်။ ။ သူ့ထီးက အရှည်ကြီး။ ထီးကိုထောက်ပြီး ထော့နဲ့ ထော့နဲ့ နှင့် လျှောက်ကြည့်သည်။ ။ သူ့နာမည်က မစ္စတာမောရီး၊ ကျွန်

တော်တို့ အလုပ်သမားများက ထော့နဲ့ ထော့နဲ့ နှင့်မို့ မောထိုးကြီးဟု
ခေါ်ကြသည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်တုန်းက ဒဏ်ရာရထားသည် ဟု သိရ၏
။

သူ့လက်အောက်တွင် အကြီးဆုံးအင်ဂျင်နီယာမှာ မြန်မာပေါက်တရုတ်
ဦးမြဘူးဖြစ်သည်။ ၁၉၆၂-ခုနှစ် ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်း အာဏာသိမ်းပြီး
နောက်ပိုင်းတွင် ဂုန်နီစက်ရုံမှ သူပျောက်သွားသည်။ ဂုန်နီစက်ရုံသို့ အုပ်
ချုပ်ရေးကို ကြပ်မတ်ကိုင်တွယ်ရန် ရောက်လာကြသူ(၄)ဦးမှာ
ဗိုလ်မှူးကြီး မောင်လွင်၊ ဗိုလ်ကြီးစိန်အောင်၊ ဗိုလ်ကြီးတင်စိုး၊ ဗိုလ်ကြီး
ထွန်းလွင်တို့ ဖြစ်ကြသည်။ ဗိုလ်မှူးမောင်လွင်နှင့် ဗိုလ်ကြီးစိန်အောင်(
နောင်တွင် ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး) သူတို့ နှစ်ယောက်က မစ္စတာမောရီးကို
ငဲ့ခဲ့သော စက်ရုံပိုင်းကို အုပ်ချုပ်သည်။ ဗိုလ်ကြီးတင်စိုးက အလုပ်သ
မားရေးရာကေဒါ၊ ဗိုလ်ကြီးထွန်းလွင်က သဘောတရားရေးရာကေဒါ၊
အလုပ်သမားထဲမှ ကေဒါများ ဖော်ဆောင်ရန် သဘောတရားရေးရာ
ဟောပြောပို့ချသည်။

မစ္စတာမောရီး(ဂုန်လျော်ပညာရှင်) ထွက်သွားရသည့်ကိစ္စကို လူကြီး
များ ထံမှ သိရသည် မှာ မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်နှင့် ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံ
တော်ကြီးကို တည်ထောင်ရန်ကိစ္စမှာ စက်ရုံအလုပ်ရုံများ ၌ (က)(ခ)(ဂ)
) ဂျူတီ သုံးဂျူတီ အလှည့်သုံးလှည့် စက်ရုံတိုင်းလည်ပတ်နိုင်ရန်ကိစ္စက
စသည် ဟု ဆိုသည်။ ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံသို့ မြန်မြန်ချီတက်နိုင်ရန် သုံးဆို
င်း၊ သုံးလှည့် စက်ရုံတိုင်း အလုပ်လုပ်ကြရမည်။ သို့မှသာ ကုန်ထုတ်လုပ်မှု
တိုးထုတ်နိုင်ပြီး ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံဆီသို့ မြန်မြန်ရောက်မည်။ အလုပ်
သမားလူတွေသာ အလှည့်ကျနားပြီး စက်ကအမြဲလည်ပတ်နေရမည်ဟု
ပေါ်လစီပိုင်းကို မစ္စတာမောရီးအား သက်ဆိုင်ရာက တင်ပြကြသည်။
အမိန့်ပေးသည်။

မစ္စတာမောရီးက လက်မခံပေ။ လူသားနားပြီး စက်မနားလျှင် သူ့စက်တွေ အကုန်ပျက်စီးကုန်လိမ့်မည်ဟု ဆိုသည်။ ။ များ သောအားဖြင့် စက်ရုံလုပ်သားတို့ သည် ကာယလုပ်သားတို့ များ သဖြင့် ည(၁၀) နာရီမှ နံနက်(၆) နာရီထိ အလုပ်လုပ်ကြရလျှင် အိပ်ရေးပျက်၍ အလုပ်သမားများ နာမကျန်းဖြစ်လာကြမည်။ အလုပ်မလုပ်နိုင်ဖြစ်လာကြလိမ့်မည်ဟု မစ္စတာမောရီးက တင်ပြသည်။ ။ သို့သော် ဆိုရှယ်လစ်စနစ်ကို မြန်မြန်ရောက်ရန် ပေါ်လစီချမှတ်ထားသူများက လက်မခံ၊ လူသားနားမည် စက်မနား။ သို့နှင့် မစ္စတာမောရီး ဂုန်နီစက်ရုံမှ ထွက်သွားသည်။ ။ လပိုင်းပင်မကြာ သူ့ကို မလေးရှားက ငှားသွားသည်။ ။ ထို့နောက်မှာ ပီနံအိတ်၊ မြွေအရေခွံအိတ်များ ထွက်ပေါ်လာသည်။ ။

ကျွန်တော်တို့ ဂုန်နီစက်ရုံကို သုံးလှည့် လည်ပတ်သည်။ ။ နံနက်(၆) နာရီမှ အလုပ်ဝင်ကြသော အလုပ်သမားများ သည် နေ့လည်(၂) နာရီတွင် စက်ရုံမှ ထွက်ကြရသည်။ ။ နေ့လည်(၂) နာရီ အလုပ်ဝင်ကြသော အလုပ်သမားများ သည် ည(၁၀) နာရီတွင် အလုပ်မှ ထွက်ကြရသည်။ ။ ည(၁၀) နာရီမှ အလုပ်စတင်ကြသော အလုပ်သမားများ သည် နံနက်(၆) နာရီတွင် အလုပ်မှ ထွက်ကြသည်။ ။ ထိုအခါ နံနက်(၆) နာရီ အလုပ်သမားများက ထပ်ဝင်၊ စက်မှာ မနားရ။ (၂၄) နာရီ လည်ပတ်နေသည်။ ။ သုံးဆိုင်း၊ သုံးဂျူတီ အလုပ်လုပ်ကြရသဖြင့် အမျိုးသမီး- အလုပ်သမားများ လည်း အများ အပြား ခေါ်ယူရသည်။ ။ သုံးလှည့်ပေါင်းအလုပ်သမား ကျွန်တော်တို့ ဂုန်နီစက်ရုံတွင် (၆၀၀၀)ကျော် ရှိသည်။ ။ စာရေးစာချုပ်ဝန်ထမ်းများ ပါဆိုလျှင် အတွင်းအပြင်(၇၀၀၀) နီးပါး ရှိသည်။ ။ သည် လိုနှင့် စက်ရုံကို သုံးဂျူတီလည်ပတ်သည်။ ။

၁၉၆၂- ခုနှစ်၊ မေဒေးနေ့ (အလုပ်သမားနေ့)ကို ကျိုက္ကဆံကွင်း၌ ကျ

င်းပမည်ဖြစ်ရာ ‘မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်သို့’ဟူသောစာလုံးကို ဖော်
ကျူးရန် ဗိုလ်ကြီးစိန်အောင်က ကျွန်တော်တို့ စက်ရုံမှ အလုပ်သမားများ
ကို လူရွေးပြီး သင်တန်းပေး၏။ သင်တန်းကာလမှာ တစ်လခန့် ကြာသ
ည် ။ ကျိက္ကဆံကွင်းသို့မသွားမီ စက်ရုံရှေ့ကလမ်းတွင် ‘မြန်မာ့ဆိုရှယ်လ
စ်လမ်းစဉ်သို့’ ဟူသော စာလုံး၊ စာတန်းဖော်ရန် လေ့ကျင့်ကြသည် ။ ရေ
နံဆီ မီးတုတ်နှင့် ဖြစ်သည် ။

မေဒေးနေ့တွင် တစ်ကွင်းလုံးကို ခေတ္တအမှောင်ချထားပြီး ပရိသတ်
များက လူများကို မမြင်ရဘဲ ‘မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်သို့’ဟူသော စာ
လုံး၊ စာတန်းကိုသာ မြင်ရအောင် သူနေရာနှင့်သူ ကျိက္ကဆံကွင်းတွင် တ
စ်ပတ်ခန့် မီးတုတ်များ နှင့် အစမ်းသွားပြီးလေ့ကျင့်ကြသည် ။ မေဒေး
နေ့ညနေတွင် တစ်ကွင်းလုံးကို ခေတ္တမျှ မီးမှတ်ထားပြီး ဗိုလ်ကြီးစိန်
အောင်က အချက်ပေးလိုက်သည် နှင့် သူနေရာနှင့်သူ နေရာယူလိုက်ကြ
ရာ ‘မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်သို့’ဟူသော စာတမ်းသည် အမှောင်ထဲ၌
ဘွားခနဲပေါ်လာသည် ။ အမှောင်ထဲလည်း ဖြစ်ပြန်၊
ပြသသူများကလည်း အလုပ်သမားဝတ်စုံ နက်ပြာရောင်ဆင်တူဝတ်
ထားကြရာ ပရိသတ်များက လူများကို တစ်ယောက်မှ မမြင်ရဘဲ စာတ
န်းသာပေါ်လာသဖြင့် လက်ခုပ်ဩဘာသံတို့ ညံသွားသည် ။ သက်ဆိုင်
ရာလူကြီးတို့ က အလွန်သဘောတွေ့သွားကြသည် ။ မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်
လမ်းစဉ် အောင်မြင်ရမည်။

သို့နှင့် စက်ရုံတွင် ပါတီဝင်လျှောက်လွှာများ နှင့် အလုပ်သမားအား
လုံး မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီသို့ ဝင်ကြရသည် ။ အလုပ်ပြီးချိန်
တွင် ဗိုလ်ကြီးတင်စိုးကလည်း ထိုနည်းလည်းကောင်း အလုပ်သမားထဲမှ
အလုပ်သမားကောင်စီဖွဲ့စည်းသည် ။ ဆိုရှယ်လစ် လုပ်သားကောင်းများ
ရွေးထုတ်ရန်၊ စံပြလုပ်သားကောင်းများ ရွေးထုတ်ရန် လေ့ကျင့် သင်တ

န်းပေးကြသည် ။ ကလာပ်စည်းများ ဖွဲ့သည် ။ အလုပ်သမားများ ထဲမှ တင်းပြည့်ပါတီဝင်များမှာ လေးပုံတစ်ပုံခန့် ဖြစ်လာ၏။ ကျန်အလုပ်သမားတို့ မှာ အရံပါတီဝင်များ ဖြစ်သည် ။

စက်ရုံလုပ်သားများ သည် ဆိုရှယ်လစ်လုပ်သားကောင်းများ ဖြစ်နိုင်လောက်ပြီး၊ အဆင့်ဆင့် ကေဒါတင်းပြည့်ပါတီဝင်များ လည်း များလာပြီ။ အလုပ်သမားများကို စိတ်ချရပြီဟူသောသဘောလားမသိ။ ကျွန်တော်တို့ စက်ရုံမှ ဗိုလ်မှူးကြီးမောင်လွင်နှင့် ဗိုလ်ကြီးအောင်စိန်၊ ဗိုလ်ကြီးတင်စိုး၊ ဗိုလ်ကြီးထွန်းလွင်တို့ လည်း ပျောက်သွားကြသည် ။ နောက်စက်ရုံများကို ကြီးကြပ်သင်တန်းပို့ချပေးရန် ရောက်သွားကြသည် လား သို့မဟုတ် တပ်ကိစ္စနှင့် တပ်ကိုပြန်သွားကြသည် လားတော့မသိ။ ထို့နောက် ကျွန်တော်တို့ ဂုန်နီစက်ရုံလို သမိုင်းချည်မျှင်နှင့်အထည်စက်ရုံလည်း သုံးလှည့်၊ သုံးဂျူတီလည်သည် ။ ထိုစဉ်က ဂုန်နီစက်ရုံသည် ရန်ကုန်၌ အလုပ်သမားအများ ဆုံး စက်ရုံဖြစ်သည် ။

ထို့နောက် ဂုန်နီစက်ရုံကို အုပ်ချုပ်ရန်အတွက် ဗိုလ်မှူးကြီး (ငြိမ်း) ဦးဖေသက်နှင့် ဗိုလ်ကြီးသိန်းမောင်တို့ စက်ရုံမှူးအဖြစ် ရောက်လာကြသည် ။ သူတို့ ရောက်လာကြပြီး နှစ်များ မကြာမီ ၁၉၇၆-ခုနှစ်တွင် တရုတ်- မြန်မာအရေးအခင်းဖြစ်သည် ။ နိုင်ငံတော်က ကာဖျူး-ညမထွက်ရအမိန့် ထုတ်ထားသဖြင့် သုံးဂျူတီလည်နေသောစက်ရုံကို နှစ်ဂျူတီသာလည်ရတော့သည် ။ ည(၁၀) နာရီမှ မိုးအလင်း (၆) နာရီအထိ အလုပ်လုပ်ကြရသော ညဉ့်ဆိုင်းကိုဖြုတ်ပြီး နေ့ဆိုင်း၊ ညဆိုင်းတို့ တွင် အစားထိုးပြီး နှစ်ဂျူတီသာ လည်တော့သည် ။

အံ့ဩစရာဖြစ်လာသည် မှာ (၂၄) နာရီ သုံးဂျူတီ၊ သုံးဆိုင်းလုပ်ခဲ့စဉ် ကထက် နှစ်ဆိုင်း၊ နှစ်ဂျူတီလည်သော ကုန်ထုတ်လုပ်မှုက မြင့်တက်

လာသည်။ လုပ်သား (၆၀၀၀) ကျော် သုံးဆိုင်းထုတ်လုပ်မှုထက် မြင့်တက်လာသည်။ လုပ်သား (၆၀၀၀) ထုတ်လုပ်မှုထက် လုပ်သား (၄၀၀၀) ထုတ်လုပ်မှုက အဘယ်ကြောင့် ပိုလာရသနည်း။ နည်းလမ်းရှာကြ၏။ သုံးဂျူတီ (၂၄) နာရီ လည်ပတ်နေရသဖြင့် စက်များ မနားရဘဲ အမြဲပူနေသဖြင့် အပျက်အစီးများ သည် ။ ည (၁၀) နာရီမှ မိုးလင်း (၆) နာရီ အထိအလုပ်လုပ်ကြရသော ညဉ့်ဆိုင်းကျသူတိုင်း ဆေးခွင့်ယူကြသည်က များ သည် ။ ကာယလုပ်သားတို့ ဆိုသည် မှာ ခွန်အားနှင့်လုပ်ကြသူများ သဖြင့် ခေါင်းကိုက်လျှင် အိပ်ရေးပျက်၍ မအီမသာဖြစ်နေလျှင် အလုပ်မလုပ်နိုင်ကြ။ ဤသည် ကို ဉာဏလုပ်သားဖြစ်သူ ဆရာဝန်က ဤအပရိကကို ဆေးခွင့်မပေး။ ထိုအခါ ရက်ပျက်များ ၍ ထုတ်လုပ်မှုကျသည် ။ နောက်တစ်ပိုင်းမှာ စက်ရုံလုပ်သားများ ထဲမှ တင်းပြည့်ပါတီဝင် ကေဒါလောင်းများက ပါတီစည်းဝေးပွဲ၊ ကလာပ်စည်းအစည်းအဝေး၊ ဘာသဘောတရား၊ ညာသဘောတရားတို့ အကြောင်းပြပြီး လစ်နေကြသည် ။ တင်းပြည့်ပါတီဝင်မဟုတ်သော ကြီးကြပ်သူများက မပြောရဲကြ။

တရုတ်- မြန်မာအရေးအခင်းပြီးသွားသော်လည်း သုံးလှည့်၊ သုံးဂျူတီ ပြန်မလုပ်တော့။ နှစ်လှည့်၊ နှစ်ဂျူတီ၊ နှစ်ဆိုင်းလည်လျှင်လည်း သုံးလှည့်၊ သုံးဂျူတီ၊ သုံးဆိုင်းလည်ခဲ့သော ကုန်ထုတ်လုပ်မှုစံချိန်ကို မီသည် ။ မစ္စတာမောရီးပြောခဲ့သောစကားများကို သူတို့ သတိရသွားကြပုံတည်း ။ စက်ရုံလုပ်သား ညဉ့်ဆိုင်းသမားများကမူ တရုတ်-မြန်မာအရေးအခင်းကိုပင် ကျေးဇူးတင်ရမလိုဖြစ်သည် ။ ညဉ့်ဂျူတီတစ်လှည့်ကျလျှင် သုံးလကြာသည် ။ ဤဒဏ်ကို အလုပ်သမားတို့ မခံနိုင်ကြ ။ (၂၄) နာရီ သုံးဂျူတီလည်ထားခဲ့သောဒဏ်ကြောင့် နောက်ပိုင်းတွင် နှစ်ဂျူတီပြန်လည်သော်လည်း စက်တို့ အပျက်အစီးများ လာသည် ။ ထိုအခါ မူလဝယ်သော ကုမ္ပဏီကို စက်သစ်စပါယ်ယာပတ်စ် အပိုမှာ သည် ။

သို့သော် မူလကုမ္ပဏီက သူတို့ ထံတွင် ယခု ဂုဏ်နီစက်ရုံ၌ သုံးနေသောစက်များကို မသုံးတော့။ ကုမ္ပဏီကိုလည်း ဖျက်လိုက်ပြီ။ သူတို့ ထံတွင် လွန်းမဲ့ရက်ကန်းများ သုံးနေပြီဟု အကြောင်းပြန်ကြားသည် ။ ထိုအခါ ကိုယ့်နည်းကိုယ့်ဟန်နှင့် ပန်းပဲတွင် ထုရိုက်၊ ပြုပြင်၊ ဂဟေဆော်ဆက် သုံးရသောအခါ လွန်းရိုက်ရှုပ်တိုင်တွေမှာ ခဏခဏပြန်ကျိုးသည် ။ ပြန်ကျိုး၊ ပြန်ဆက်၊ ပြန်လုပ်နှင့် ခက်ခက်ခဲခဲလုပ်နေကြရရာ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုကျလာသည့်အပြင် နောက်ထပ်ပြဿနာတစ်ခုက ပေါ်လာပြန်သည် ။

မြန်မာ့ဆန်ကို ကျွန်တော်တို့ ထံမှ ရက်လုပ်သော ဂုဏ်နီအိတ်ထဲထည့်၍ နိုင်ငံခြားကိုရောင်းချရရာ မြန်မာဆန်၊ မြန်မာဂုဏ်နီအိတ်ဆိုလျှင် နိုင်ငံခြားက မဝယ်တော့။ မြန်မာဆန်၊ ပါကစ္စတန်အိတ်ဆိုလျှင် ဝယ်မည်ဟု ရောင်းသူကို ဝယ်သူက အကြောင်းပြန်သည် ။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် စက်စုတ်တွေနှင့် ထုတ်လုပ်နေသော ကျွန်တော်တို့ ဂုဏ်နီစက်ရုံထုတ်အိတ်များမှာ အရည်အသွေး မမီ။ ကျဲသည့်နေရာကကျဲ၊ ပေါက်သည့်နေရာကပေါက်၊ ချည်ကျော်သည့်နေရာတွေက များ လေရာ ဆိပ်ကမ်းအလုပ်သမားများ ကုန်တင်ကုန်ချလုပ်ရာတွင် ဆန်များ ယိုကျလာသဖြင့် ဝယ်သည့်နိုင်ငံကိုရောက်သွားသောအခါ တစ်အိတ်မျှ ပေါင်မပြည့်တော့။ ထိုအခါ ဆန်ထည့်သော ဂုဏ်နီအိတ်မှ သည် နွားခြင်ထောင်ရက်လုပ်ရသော အဆင့်သို့ ကျွန်တော်တို့ ဂုဏ်နီစက်ရုံ ရောက်သွား

လေ

သည် ။

ဂုဏ်နီအိတ်သာ နွားခြင်ထောင်ကို ရောက်သွားသည် မဟုတ်ပေ။ ယခင်က အရှေ့တောင်အာရှတွင် နာမည်ကြီးခဲ့သော ထွက်ကုန်ပစ္စည်းဆို၍ လည်း ဘာမျှမရှိတော့။ ပေါင်စတာလင်မှ ထွက်ပြီး ရာတန်များကိုသိ

မ်း၊ ပုဂ္ဂလိကစက်ရုံများကို ပြည်သူပိုင်သိမ်းလိုက်ရာ မြန်မာနိုင်ငံသူ၊ နိုင်ငံသားတို့ ၏ ခြေထောက်မှ သည် ခေါင်းအထိ ထီး၊ ဖိနပ်သည် ပင် မှောင်ခိုမှ ဝင်သော အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများမှ ပစ္စည်းများကို ဝယ်သုံးကြရတော့သည်။ ။

သတိထားမိသလောက်ဆိုလျှင် (၁၉၆၄- ၁၉၆၅)တွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အခြေအနေမှာ အဆိုးရွားကြီးမဟုတ်သေးပေ။ ယခင်အခြေအနေကြောင့် တောင့်ခံထားသည် ဟု ဆိုရမည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ၁၉၆၅- ခုနှစ်က မလေးရှားမှ ခွဲထွက်လာရသော မစ္စတာလီကွန်ယုသည် စင်ကာပူနိုင်ငံကို နောင်(၁၀) နှစ်ကြာလျှင် မြန်မာနိုင်ငံလိုဖြစ်စေရမည်ဟု ကြိုးဝါးခဲ့သည် ဆို၏။ (ယခုလီကွန်ယုကို မေးရမည်။ မြန်မာနိုင်ငံလိုဖြစ်ချင်သေးလားဟု) ထို့ကြောင့်လည်း လီကွန်ယုသည် မြန်မာပြည်မှ နာမည်များဖြစ်သော မန္တလေး၊ ရန်ကုန်၊ ပုသိမ်၊ မြောင်းမြ၊ မအူပင်၊ ဧရာဝတီ၊ သံလွင် စသည့်နာမည်များကိုယူ၍ စင်ကာပူတွင် လမ်းအမည်များကို ခေါ်တွင်စေခဲ့သည် ။ မြန်မာအမည်နှင့် ထိုလမ်းများ အခုထိ ရှိနေသေးသည် ။ အရှေ့တောင်အာရှတွင် စံပြနိုင်ငံ၏ အမည်များကို ယူမှ ညွှ်ထားသည် ။

ကျွန်တော်တို့ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများ ဖြစ်ကြသော ထိုင်း၊ မလေးရှား၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ စင်ကာပူတို့ တိုးတက်မှုမြန်ဆန်သွားသည် မှာ ဆိုရှယ်လစ်မဟုတ်သောနိုင်ငံများ ၏ နည်းပညာ၊ ငွေကြေးအထောက်အပံ့များ လည်း များစွာပါသည် ဟု သုံးသပ်ကြသည် ။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် ကွန်မြူနစ်ဝါဒသည် ဗီယက်နမ်၊ လာအို၊ ကမ္ဘောဒီးယား စသောနိုင်ငံများကို ဝါးမျိုပစ်ရာ ထိုင်း၊ မလေးရှား၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ စင်ကာပူတို့ ကိုပါ ဝါးမျိုသွားမှာ အနောက်နိုင်ငံကြီးများက စိုးရိမ်ပူပန်ကြီးစွာ ထိတ်လန့်လာကြသည် ။ စင်ကာပူတွင် တရုတ်လူမျိုး များ ၏။ ထို့ကြောင့် မလေးရှားက စင်ကာပူကို ခွဲထုတ်လိုက်သည် မှာ လည်း မော်စီတုန်း၏ ကွန်မြူနစ်ဝါဒ

လာပြီး ဝါးမျိုခံရမှာ စိုး၍ ဖြစ်သည်။ ။

ထို့ကြောင့်လည်း အနောက်နိုင်ငံကြီးများက ထိုင်း၊ မလေးရှား၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ စင်ကာပူတို့ ကို နည်းပညာအား၊ ငွေအား၊ ပစ္စည်းအား အလုံးအရင်းဖြင့် ဝိုင်းဝန်းကူညီလိုက်ကြရာ ဆယ်စုနှစ်တစ်ခုမှာ အံ့ချီးဖွယ်ရာတိုးတက်လာကြခြင်းဖြစ်သည်။ ။

တောင်သူလယ်သမား၊ အလုပ်သမားလူတန်းစားကိုအခြေခံသော ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံတော်ကြီးသို့ ချီတက်နေသည့် ကျွန်တော်တို့ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ကား အဓိကအခြေခံစားကုန်ဖြစ်သည့် ဆန်ပြဿနာနှင့် အလုပ်သမားများ ၏ အထွေထွေမကျေနပ်မှုကြောင့် (၁၃၀၀)ပြည့် အရေးတော်ပုံ၊ ရေနံမြေ အလုပ်သမားသပိတ်ပြီးလျှင် မဆလလက်ထက်တွင် အလုပ်သမားသပိတ်ကြီး ပေါ်ပေါက်လာတော့သည်။ ။

၁၉၇၄- ခုနှစ် အလုပ်သမားသပိတ်မှ စကာ ၁၉၇၅- ခုနှစ် ဦးသန့်အရေးအခင်း၊ ထို့နောက် အလုပ်သမား၊ ကျောင်းသားများ ပူးပေါင်း၍ အလုပ်သမားတို့ ၏ နှစ်ပတ်လည် ဇွန်-အရေးအခင်းတို့ ဖြစ်ပွားလာခဲ့သည်။ ။

ထိုမှ တစ်ဖန် မှိုင်းရာပြည့်အရေးတော်ပုံ၊ အရှေ့လေ၊ ရေပူစီးကြောင်း၊ တပ်ဦး စသည့် အရေးအခင်းပေါင်းစုံတို့ သည် အထွေထွေမကျေနပ်မှုကိုအကြောင်းခံကာ ဆက်တိုက်ကြီးဖြစ်ပေါ်လာတော့သည်။ ။

ထိုမှ အခြေခံကား ၈၈- အရေးအခင်းသည် လည်း ပြည်သူတို့ ၏ မြို့နေသောပေါက်ကွဲမှုကြီးဖြစ်လာသည် ဟု ယူဆရပေမည်။

ဖိနှိပ်လွန်းလျှင် ပေါက်ကွဲတတ်သည် မှာ သဘာဝပင်ဖြစ်သည်။ ။ အရေးအခင်းများ စွာကို လက်နက်အားကိုး၊ အာဏာအားကိုးနှင့် ဖိနှိပ်လာသော မဆလအစိုးရသည် အလုပ်သမားအရေးအခင်းတစ်ခုကိုသာ

စုံစမ်းရေးကော်မရှင်၏ အစီရင်ခံစာကို လွှတ်တော်သို့တင်ပြခဲ့လေသည်

။

ထိုအစီရင်ခံစာ၏ အမှာ စာတွင် -

၁၃၃၆- ခုနှစ် တော်သလင်းလဆန်း(၈) ရက်၊ ၁၉၇၄- ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ (၂၃) ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည့် ပထမအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် ဒုတိယအစည်းအဝေး သတ္တမနေ့တွင် အလုပ်သမားဆန္ဒပြမှု စုံစမ်းရေးကော်မရှင်၏ အစီရင်ခံစာကို ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ ၏ ဆွေးနွေးအကြံပြုချက်များ နှင့်အတူ ပေါင်းစပ်၍ လွှတ်တော်မှ မှတ်တမ်းတင်ရန်နှင့် နိုင်ငံတော်ကောင်စီသို့ လိုအပ်သလိုအရေးယူဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် လွှဲပြောင်းပေးရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါသည် ဟု ပါရှိ၏။

အလုပ်သမားဆန္ဒပြမှုကော်မရှင်မှ အလုပ်သမားများကို လူတွေ့စစ်ဆေးရာတွင် အလုပ်သမားများ ၏ ပကတိထွက်ဆိုချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ရင်နင့်စရာကောင်းလှပေသည် ။

***